

Armoedig beleid

Nog niet zo lang geleden kreeg de PvdA het verwijt een Partij voor de Armen te zijn. De ruime aandacht voor ‘zwakken, zieken en misselijken’ zou de middengroepen van de partij vervreemden. Wouter Bos nam die kritiek ter harte. In *Dit land kan zoveel beter* uit 2005 benadrukte hij dat de PvdA zich weer meer op de middenklasse moest richten. Het huidige kabinet blijkt die Hardwerkende Nederlander, zoals hij sinds de laatste algemene beschouwingen heet, echter niet veel te bieden te hebben — althans niet in termen van koopkracht, want die gaat er, ondanks de bloeiende economie, dit jaar niet op vooruit.

Van de weeromstuit lijkt de PvdA de aandacht te hebben verlegd naar het andere uiterste van de inkomensladder. Al maanden wordt gediscussieerd over hoe de steeds verder de pan uitrijzende topinkomens in toom kunnen worden gehouden. Eerst leek Wouter Bos er — ondanks zijn verkiezingsbeloften — weinig voor te voelen om de hoogste inkomens aan te pakken. Maar nu heeft hij toch enkele maatregelen aangekondigd. Het risico bestaat dat het aanpakken van topinkomens al snel een doel op zich lijkt te worden, dat gemakkelijk de kritiek van jaloeziepolitiek oproept. De PvdA als Partij van de Afgunst?

Intussen is het rond de armoedeproblematiek stil geworden — afgezien van de aandacht voor de veertig prachtwijken van Ella Vogelaar. Daar lijkt ook reden toe. Uit de *Armoedemonitor 2007* die het SCP en het CBS afgelopen december publiceerden, blijkt weliswaar dat de armoede tussen 2001 en 2005 is toegenomen van negen naar tien procent van de huishoudens, maar dat dit percentage dit jaar waarschijnlijk zal dalen naar acht — het laagste niveau in ruim twintig jaar. Zet deze trend zich voort, dan zal minister Donner er aan het eind van deze kabinetsperi-

ode prat op kunnen gaan dat hij de armoede in Nederland heeft gehalveerd! Zo bezien is het begrijpelijk dat de PvdA zich niet (meer) druk maakt om de armoede in ons land. Wel sneu dat het niet een PvdA-minister is die dit mooie resultaat op zijn conto kan schrijven.

Armoedebeleid was de afgelopen jaren vooral activeringsbeleid: zo veel mogelijk mensen moesten aan de slag worden geholpen. Succes bleef niet uit, het aantal werkenden groeit snel. En sinds de gemeenten opdraaien voor alle bijstandskosten loopt het aantal uitkeringen rap terug. Degenen die toch op een uitkering aangewezen blijven, behoren dan ook overwegend tot de werkelijk kansarmen, die er zelfs in een florerende economie niet in slagen om een baan vinden. Juist van hen bevinden velen zich onder de armoedegrens. En juist onder deze groep zal de armoede dit jaar niet dalen, zo verwachten SCP en CBS.

Voor de blijvers in de bijstand is armoedebeleid dat louter inzet op werk nogal armoedig beleid. Zij zijn alleen gebaat bij gericht inkomensbeleid: een extra verhoging van hun uitkering. De *Armoedemonitor* laat zien dat dit heel effectief kan zijn. De groep waarbinnen de armoede het snelst daalt is namelijk die van de gepensioneerden. Er zijn nu onder de 65-plussers verhoudingsgewijs zelfs minder armen dan onder de werkenden. Dat is, naast de gemiddeld hogere pensioenen van de ‘nieuwe’ 65-plussers, vooral te danken aan gerichte inkomensondersteuning van ouderen. Het is hun gegund. Maar zou het niet mooi zijn als we de driehonderdduizend ‘jongere’ arme huishoudens ook zo’n inkomensverbetering in het vooruitzicht zouden kunnen stellen?

PAUL DE BEER
Redacteur S&D